

TLAČOVÁ SPRÁVA

V ŠUMIACI OTVORILI DEMOVU KUPIELKU – MÚZEUM NAJSTARŠEJ SAUNY NA SLOVENSKU

Šumiac, 27. 5. 2022

V obci Šumiac slávnostne otvorili najstaršiu saunu na Slovensku, ktorú postavil v roku 1919 Michal Demo v ústí Šumiackej doliny. Miestni obyvatelia ju nazývali „kupielfka.“ Počas návštev Horehronia sa sem chodil saunovať aj známy fotograf Karol Plicka. Zrekonštruovaný objekt bude slúžiť ako miestne múzeum a pre návštevníkov bude prístupný celoročne. Navštíviť ju budú môcť aj so sprievodcom.

Sauna bola postavená po vzore parnej ruskej sauny. Jej staviteľ, Michal Demo, sa do tejto krajiny dostal počas prvej svetovej vojny, kde padol do zajatia. Neskôr bol pridelený na prácu do mlyna ku grófovi Tolmačovovi v Saratove. Počas štyroch rokov strávených v zajatí sa priučil mlynárskemu remeslu a oboznámil sa aj s miestnymi obyčajami. Jednou z nich bola dlhoveká tradícia parného saunovania s použitím brezových prútov a bylín, ktorá siaha až do 11. storočia. Zmena pomerov v krajine umožnila Michalovi vrátiť sa v roku 1917 na Slovensko. Spolu s jeho budúcou manželkou Máriou Rostovskou sa podujali na niekoľkomesačný návrat domov. Na začiatku Šumiackej doliny zasadili orech, postavili dom, mlyn a vedľa potoka parnú saunu.

Pôvodne bola budova sauny drevená. Vďaka jej bielej omietke ju bolo pri potoku vidieť už z diaľky. Pri jednej z búrok na ňu spadol strom a vážne ju poškodil. Aby bola sauna pred vrtochmi počasia lepšie chránená, rozhodol sa ju niekedy v 60. rokoch Michal Demo prestavať na murovanú. Odvtedy stála na svojom ikonickom mieste, pomaličky chátrala a nakoniec bola obeťou vandalizmu. Myšlienka na jej rekonštrukciu a záchranu začala v roku 2019, keď sa obec s odobrením potomkov Michala Dema rozhodla objekt zlegalizovať, vďaka čomu ho neskôr mohla nadobudnúť do vlastníctva. Rekonštrukcia sauny stála takmer 10 000€, obec získala 8 300€ na jej obnovu cez členský príspevok Rozvojovej agentúry BBSK.

Ako uviedol Ján Lunter, predseda Banskobystrického samosprávneho kraja: *„Pod Kráľovou hoľou, kde sú moje korene, vznikol vďaka nesmiernemu historickému a prírodnému potenciálu ďalší projekt, ktorý nielen pomôže uchovať krásnu spomienku na našich pracovných predkov, ale doplní aj ponuku unikátnych turistických zážitkov v našom kraji.“*

Pomocnú ruku tomuto projektu od prvej myšlienky, až k opätovnému uvedeniu do života vodou zo Šumiackeho potoka, podávala i Oblasťná organizácia cestovného ruchu REGIÓN HOREHRONIE.

„Krstili sme symbolicky metličkou z brezových prútov, ktoré sa často počas parného saunovania využívali. Vážime si tradície a históriu Horehronia a nesmierne nás teší, že vďaka výbornej spolupráci v podkráľovoholskej časti regiónu môžeme postupnými krokmi zachovávať výnimočnosť týchto miest a rozvíjať tak fungujúce produkty udržateľného cestovného ruchu,“ dodáva Ing. Petra Ridzoňová Hlásniková, výkonná riaditeľka OOCR REGIÓN HOREHRONIE.

Sauna bude otvorená pre návštevníkov celoročne, vo vybraných termínoch ju bude možné navštíviť so sprievodcom.

Predsedníčka KOČR Banskobystrický kraj Turizmus Daniela Chrančoková vysvetľuje: *„Zážitok pod názvom **Zaži šumiacku kúpeľku** doplní ponuku krajskej cestovnej kancelárie. Pôjde o termíny 1.7., 19.8., a 26.8., kedy do tejto lokality jazdí Horehronský expres na trase Brezno – Dedinky. Návštevníci regiónu tak môžu spojiť cestu nostalgickým vláčikom so spoznávaním histórie Šumiaca. Z vlakovkej stanice Červená Skala, kde vláčik stojí, bude v tieto dni zabezpečená doplnková doprava do Šumiaca, aj za týmto zážitkom.“*

Pôvodná sauna bude slúžiť ako múzeum, no obec sa chystá postaviť aj jednu novú, ktorá by mohla byť v prevádzke v podobnom režime ako sauna v Spišskom Hrhove.

„Šumiacka sauna je exkluzívne miesto, nakoľko nikde inde na Slovensku sa nenachádza podobná zaujímavosť. Vyzdvihuje to našu obec a robí ju jedinečnou. Rekonštrukcia objektu nás podnietila začať s projektom novej lesnej sauny, ktorá bude funkčná a ktorou obnovíme tradíciu saunovania pod Kráľovou hoľou. Štúdiu novej sauny je už na svete, za návrh vďačíme architektovi Petrovi Jurkovičovi a Krajskej organizácii cestovného ruchu Banskobystrický kraj Turizmus, ktorá nám štúdiu darovala,“ na záver dopĺňa Jarmila Gordanová, starostka obce Šumiac.

Kontakt pre médiá

Jarmila Ocelová
OOČR REGIÓN HOREHRONIE
Tel.: +421 948 937 469
E-mail: jarmila.ocelova@dobrykraj.sk

REGIÓN HOREHRONIE
oblasťná organizácia cestovného ruchu

Nám. gen. M.R. Štefánika 3
977 01 Brezno

Telefón: +421 911 633 119
E-mail: info@horehronie.sk
Web: www.horehronie.sk

IČO: 42 299 381
DIČ: 2023505330